

**PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL
DE L'ARBOÇ**

MEMÒRIA SOCIAL

TEXT REFÓS

MAIG 2009

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. SITUACIÓ DEL MUNICIPI DE L'ARBOÇ ABANS DE L'APROVACIÓ DEL POUM.....	5
3. DADES INFORMATIVES SOBRE LA POBLACIÓ.....	6
4. DEFINICIÓ D'OBJECTIUS RESPECTE AL REEQUILIBRI SOCIAL I SOSTENIBLE DEL MUNICIPI DE L'ARBOÇ.....	7
4.1. PEL QUE FA AL TERRITORI.....	7
4.2. PEL QUE FA A L'HABITATGE.....	7
4.3. PEL QUE FA ALS EQUIPAMENTS.....	7
4.4. PEL QUE FA A L'ENTORN URBÀ.....	7
4.5. PEL QUE FA A LES COMUNICACIONS.....	8
5. QUADRE POTENCIAL D'HABITATGES DEL POUM.....	9
6. LES PROPOSTES DEL POUM.....	10
6.1. NECESSITATS QUANTITATIVES I DE LOCALITZACIÓ DE SÒL RESIDENCIAL.....	10
6.2. ALTERNATIVES DE LOCALITZACIÓ DE LES RESERVES PER A HPP.....	11
6.3. QUANTIFICACIÓ DE LES RESERVES D'HPP I HPC.....	11
6.4. MECANISMES D'OBTENCIÓ DEL SÒL PER A HPP I HPC.....	12
6.5. PREVISIÓ DE NECESSITATS D'HABITATGE DOTACIONAL PÚBLIC (HDP).....	12
6.6. PREVISIONS DE CALENDARI EN LA CONSTRUCCIÓ D'HPP I HPD.....	12
6.6.1. <i>Habitatges de protecció pública i de preu concertat.....</i>	<i>12</i>
6.7. AVALUACIÓ DE L'IMPACTE DE L'ORDENACIÓ PROPOSADA EN FUNCIÓ DEL GÈNERE.....	13
6.7.1. <i>Diagnosi de la situació actual.....</i>	<i>13</i>
6.7.2. <i>Valoració de l'impacte social i de gènere del Pla.....</i>	<i>17</i>
7. CONCLUSIONS.....	18

1. INTRODUCCIÓ.

La Llei 10/2004, de 24 de desembre, de modificació de la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme, per al foment de l'habitatge assequible, de la sostenibilitat territorial i de l'autonomia local, en el primer paràgraf de la part I del preàmbul, deia literalment que:

L'articulació del territori català com una realitat ambientalment sostenible, funcionalment eficient, econòmicament competitiva i socialment cohesionada ha d'ésser l'objectiu principal de l'acció dels poders públics i de la normativa en matèria d'urbanisme i ordenació del territori. Per a avançar cap a aquests fins, cal promoure un model d'urbanització que es caracteritzi per la compactat dels assentaments, la diversitat de llurs funcions i el caràcter socialment integrat de llur població.

Continuava la Llei, en el segon paràgraf del preàmbul, alertant dels comportaments induïts pel mercat immobiliari que poden arribar a posar en perill l'ús racional del territori, i, com a conseqüència, el benestar col·lectiu.

És a dir i a mode de resum, el preàmbul deixava clar l'esperit de la nova Llei:

- Foment de l'accés a l'habitatge.
- Equilibri en l'ús del territori i
- Autonomia dels Ens locals.

En data 29 de juliol de 2005 entrà en vigor el Decret Legislatiu 1/2005 de 26 de juliol pel qual s'aprovà el text refós de la Llei d'Urbanisme, que refonia i per tant derogava la Llei 2/2002 i la seva modificació, la Llei 10/2004. Evidentment el text refós manté els criteris i l'esperit abans descrits, i als efectes d'aquesta memòria social: el foment de l'accés a l'habitatge.

Així l'article 59 del text refós, sobre la documentació dels Plans d'Ordenació Urbanística Municipal en l'apartat 1.h. determina el contingut de la memòria social, dient que: *ha de contenir la definició dels objectius de producció d'habitatge protegit i, si escau, dels altres tipus d'habitatge assequible que determini la Llei. A més, si el planejament ha inclòs les reserves a que fa referència l'article 34.3, cal justificar-ho en la memòria social.*

El Decret 305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme, a l'article 69, apartats 3 a 5, fixa els aspectes que ha de fer referència la Memòria Social.

Finalment, la Ley del Suelo, de 2007, eleva al 30% la reserva d'habitatges amb algun tipus de protecció oficial, i el Decret Llei 1/2007, de 16 d'octubre, de mesures urgents en matèria urbanística, acaben de completar el marc legal vigent en aquest tema.

En principi i vista la situació del municipi, que seguidament es passa a descriure, la reserva prevista a l'art. 34.3 de la LUC del sistema urbanístic d'habitatges dotacionals públics no sembla necessària, considerant-se que és suficient la reserva del 30% dels nous habitatges, determinada en la legislació vigent. No obstant, es farà la previsió dels polígons o sectors on pot ubicar-se aquest tipus d'habitatge.

El planejament urbanístic es converteix, doncs, en un element regulador del nou sistema urbanístic per a aconseguir els objectius que marca la Llei i un dels instruments, entre altres, és el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal – POUM. Justament un dels documents que ha de contenir el POUM és la memòria social de l'ordenament.

2. SITUACIÓ DEL MUNICIPI DE L'ARBOÇ ABANS DE L'APROVACIÓ DEL POUM.

L'Arboç es regeix urbanísticament per un Pla General vigent des de 31 de desembre de 1985.

Segons dades de l'any 2007, l'Arboç té una població de 5.063 habitants, exactament 2.000 més que vuit anys enrera (1999) que en tenia 3.063. Aquesta realitat representa un increment del 65%, com a resultat d'unes causes i amb unes conseqüències que el POUM té molt presents.

3. DADES INFORMATIVES SOBRE LA POBLACIÓ.

De l'anàlisi de les dades sobre llars i nombre de persones, se'n dedueix que la tendència -com en general a tot Catalunya-, és a decreixer les famílies de 5 o més components, que en la dècada 1991-2001 han disminuït, mentre han augmentat les famílies monoparentals, així com les de dues i tres persones, mantenint-se aproximadament el percentatge en les de 4 persones.

Finalment, cal tenir en compte, i cada cop més, la immigració, sobretot la procedent d'Àfrica, Sudamèrica i l'Est europeu. És un fenomen que comença a ser sensible a L'Arboç: l'any 1996 comptava amb 49 estrangers, un 1,46% de la població, mentre al Baix Penedès el percentatge s'elevava al 3,79%, i al conjunt de Catalunya al 2,8%. Cal veure que l'any 1991 a l'Arboç només hi havia 31 estrangers, i en els cinc anys següents el creixement va ser molt suau. L'any 2001 n'hi havia 234, és a dir, prop de cinc vegades més que l'any 1996, i representant un 6,30% de la població, mentre al Baix Penedès, ja pugen fins al 7,47%. IDESCAT ofereix dades dels nous arribats els anys 2004 (132), 2005 (123) i 2006 (108). No hi ha dades de 2002 i 2003. Per tant, si fem la hipòtesi de que aquests dos anys han aportat 120 estrangers per any, arribaríem a 2006 amb un total de 837, que sobre uns 4.950 habitants donarien un considerable 16,9%. Per tant, ha de considerar-se aquesta població, normalment d'escàs poder adquisitiu, per a facilitar-li la possibilitat d'habitatge digne i assequible. Però no únicament aquesta població: els fills de molts dels residents, en especial en habitatge unifamiliar aïllat, no podran accedir-hi i requeriran ajuts si desitgen seguir residint al seu poble.

La proximitat de la capital de la comarca, el Vendrell, de Vilafranca del Penedès i àdhuc Vilanova i la Geltrú, i la bona accessibilitat del municipi fan que, com a molts altres llocs, s'hagi produït un creixement molt elevat del sector de la construcció, sobretot al segment de l'habitatge. L'Arboç, com la resta del territori, ha sofert el boom inversionista del sector immobiliari, fruit del qual els preus de l'habitatge (tot i no figurar entre les àrees més cares de Catalunya) tendeixen a ser prohibitius per a una extensa capa de població, d'ací la necessitat d'habitatge a preu assequible.

Hi ha altres factors que el planejament no ha d'obviar: a la piràmide d'edats de L'Arboç que és força similar a la de la comarca del Baix Penedès, i el global de Catalunya (17,39% d'habitants de més de 64 anys, però L'Arboç en té un 16,13%), hi destaca la població en edat a punt d'independitzar-se, i aquella que ho farà al llarg de la vigència d'aquest POUM, hi ha un 21,9% de població en la franja d'edat de 15 a 29 anys. Aquestes dues realitats poblacionals tenen unes necessitats ben diferents, però amb punts de contacte som són:

- a) La necessitat d'habitatge assequible -compra o lloguer- que en el cas de la gent gran, a més, haurà de ser habitatge adaptat i en un percentatge adient, fins i tot, assistit.
- b) Els programes poden ser d'habitatges petits d'entre 50 i 80 m² construïts, admetent també els més grans, de 90 m² útils, . El POUM fixa per a l'habitatge protegit un promig de 80 m² construïts.
- c) Convé que els habitatges estiguin distribuïts per tot el territori de manera que s'eviti la segregació territorial dels ciutadans per raó del seu nivell de renda, per raó de l'edat, per raó de l'origen, etc., tenint en compte també les diferents realitats poblacionals dels diferents nuclis del municipi.

D'altra banda, caldrà tirar endavant enquestes de política social, especialment de política de joventut per als anys a venir, que implementaran els criteris i objectius del POUM en matèria d'habitatge.

4. DEFINICIÓ D'OBJECTIUS RESPECTE AL REEQUILIBRI SOCIAL I SOSTENIBLE DEL MUNICIPI DE L'ARBOÇ.

4.1. Pel que fa al territori.

L'Arboç gaudeix d'un excel·lent equilibri territorial entre el sòl urbà i el sòl no urbanitzable, que té en el sòl agrícola i en els sòls forestals un innegable valor paisatgístic. Aquest equilibri genera funcions mediambientals positives: de pulmó verd, de paisatge; econòmiques: explotacions agrícoles, singularment la vinya; i, finalment, socials: generador de llocs de treball i generador d'espai d'esbarjo.

D'ací la importància de posar tots els mitjans per evitar decididament la dispersió poblacional i edificatòria, indiscriminada, pròpia d'altres èpoques i d'altres municipis, i que al nostre municipi presenta amenaces d'una incipient dispersió industrial.

A mode de conclusió, el POUM posa els mitjans per a preservar l'espai natural, agrícola i boscos.

4.2. Pel que fa a l'habitatge.

El POUM ha previst reserves de terrenys destinats a habitatges dotacionals públics però no el secundari, entenent que no és necessari, ja que la previsió de 810 habitatges de protecció pública derivats del planejament sembla suficient en un horitzó de 12 anys. Ara bé, si en propers anys poguessin haver-hi problemes, només caldrà temporitzar la construcció de les reserves previstes.

L'Ajuntament ha de vetllar perquè a través d'una política d'habitatge equilibrada, el municipi diversifiqui tipologies, aprofiti els mitjans de millora de les condicions mediambientals a l'abast, harmonitzi al màxim els aspectes socio-culturals d'una població cada vegada més multicultural.

4.3. Pel que fa als equipaments.

El POUM ha esdevingut l'instrument que ha permès, de forma objectiva, fer una aproximació a la població d'aquí a dotze anys. Això vol dir preveure els possibles dèficits i/o mancances que permetin fer un programa dels equipaments que necessitarà la ciutat en aquelles condicions. I així a mig termini s'ha previst la necessitat de mantenir l'actual nivell, pel que el pla qualifica sòls de nou equipament en quantitat i qualitat posicional adequades. Possiblement també a mig termini caldrà pensar en millorar l'equipament assistencial i de serveis personals. El pla proposa també sòl que pugui ampliar la dotació esportiva existent.

4.4. Pel que fa a l'entorn urbà.

El POUM, decididament, ha apostat per la continuïtat en l'estructura urbana compacta i el manteniment de la densitat, permetent, però, la diversificació de les tipologies edificatòries: plurifamiliar més o menys compacta (illes tancades, blocs aïllats) unifamiliar en filera i aïllada. I fent que els nous sòls urbanitzables siguin extensions immediates al sòl urbà.

4.5. Pel que fa a les comunicacions.

El POUM ha previst l'ampliació de places d'aparcament al costat de l'estació de ferrocarril, i possibles àmbits d'aparcament perifèric per què el tràfic no segueixi impactant sobre el centre urbà sense possibilitat d'alternatives.

El POUM pren en consideració les d'aparcament de vehicles, i estima que el seu increment redundarà en la pacificació del tràfic rodat urbà, possibilitant àrees exclusives de vianants, o amb prioritat invertida.

5. QUADRE POTENCIAL D'HABITATGES DEL POUM.

	Habitatges protecció pública			Habitatges totals		
	Existents	Proposats	Totals	Existents	Proposats	Totals
Total sòl urbà consolidat	50	122	172	2.158	1.389	3.907
Total sòl urbà no consolidat	-	351	351	-	1.106	1.106
Total sòl urbanitzable delimitat	-	381	381	-	1.093	1.093
Total municipi	50	854	904	2.158*	3.588	6.106

*valor calculat per a l'any 2008.

El quadre anterior s'ajusta als criteris expressats a la Memòria, es preveu la realització d'un màxim del 80% de l'habitatge en el període de desplegament del POUM, valor que es redueix, en quant al nombre potencial d'habitatges, al 60% del nucli antic i 70% de l'eixample tradicional, i al 70% del sòl urbà no consolidat i sòl urbanitzable.

Les previsions de nombre d'habitatges protegits que es concreten en 904, valor que sembla que s'ajusta a les necessitats de L'Arboç per als propers 12 anys, atenent que suposa un 23,80% del total dels nous habitatges possibles amb el POUM.

Cal recordar que la resistència dels teixits urbans tradicionals (nucli antic i eixample tradicional) a la colmatació fa que, en realitat, el nombre total d'habitatges sigui només teòric, mentre el d'habitatges de protecció pública pot assolir-se perfectament.

6. LES PROPOSTES DEL POUM.

6.1. Necessitats quantitatives i de localització de sòl residencial.

De la informació obtinguda en la darrera estadística de 2001, resulta que en tot el terme municipal, sobre un total de 1.317 habitatges principals (l'any 1991) només un 20,6% se situen en edificis de dos o més habitatges. Si tenim en compte les dades del 1991 i 2001 podem comparar:

	1991		2001	
	nº hbg.	%	nº hbg.	%
- En edifici plurifamiliar (3 o més habitatges)	663	60,9	719	55,9
- En edifici bifamiliar	99	9,1	119	9,3
- Unifamiliar	326	30,0	448	34,8
Total habitatges principals	1.088		1.286	

Per a l'any 2001, tal com figura a l'apartat 2.2.1.3. de la Memòria Informativa, hi ha comptabilitzats 1.286 habitatges principals i un total de 1.726 habitatges entre principals, secundaris i vacants.

La capacitat total d'habitatges del POUM s'ha avaluat en 6.080. L'any 2005 n'hi havia 2.158 construïts i l'estimació a 2008 és de 2.518. Dels habitatges potencials, 689 correspondrien a l'esgotament del sòl urbà consolidat, 626 corresponen a polígons en sòl urbà no consolidat, i 1.519 a sòl urbanitzable delimitat. Aquesta oferta tendeix a ser majoritàriament plurifamiliar o en tipologies d'habitatges en filera, per fer front als previsibles increments poblacionals.

Per tant, el POUM manté l'estructura compacta de la població explicada en bona part per la privilegiada posició i escàs espai del nucli històric, i per l'absència d'urbanitzacions desenvolupades en ciutat jardí. Cal fer notar que entre 1991 i 2001 l'habitatge plurifamiliar, tot i seguir sent el majoritari perd cinc punts en benefici de l'unifamiliar.

A favor d'aquesta compacitat hi figuren diversos factors.

Per una part, els graus diferencials de costos d'urbanització en funció de la densitat d'habitatges, que fa recomanable un cert increment de la darrera per tal d'evitar altes repercussions de la producció del sòl en el preu final de l'habitatge.

Per una altra, en quant a la sostenibilitat, unes densitats poblacionals adequades afavoreixen d'una part, un menor consum de territori, una menor dependència de l'automòbil, i uns menors costos unitaris dels serveis públics.

En tercer lloc, l'estricta especialització en habitatge unifamiliar, en general de cost bastant superior al del mateix unifamiliar en fileres, o el plurifamiliar, implica la impossibilitat, per part de diverses capes de la població, -en concret joves- a accedir a l'habitatge. Podent arribar a la situació de que s'expulsés gent jove del propi municipi, i aquest creixés exclusivament en base a població de més elevat poder adquisitiu provinent d'altres indrets. A aquest augment s'hi afegeix l'escassetat de l'aigua al municipi, que s'aguditza amb un tipus d'habitatge que fomenta un major consum unitari, fins del doble.

6.2. Alternatives de localització de les reserves per a HPP.

Com s'ha vist a l'anterior apartat, la previsió és que el creixement residencial es produeixi de forma compacta envoltant del nucli.

D'altra banda, els polígons i sectors de desenvolupament són, en general, de petita dimensió, de manera que la localització de l'habitatge protegit no podrà donar lloc a concentració excessiva.

Efectivament, els polígons en sòl urbà, amb excepció de Cooperativa, Camp de Futbol, Corral i Jardins de la Panxita que són anteriors al POUM, són de sostre reduït, entre 1.300 i 4.000 m².

Per tant, no hi és possible la segregació espacial dels ciutadans per raó de llur nivell de renda, afavorint-s'hi clarament la cohesió social.

En quant als sectors en sòl urbanitzable, els sostres van de 15.000 a 47.000 m². En aquests casos, la pròpia normativa del POUM exigeix que la localització es produeixi evitant la concentració excessiva i afavorint la cohesió social, implicant la segregació espacial dels ciutadans pel seu nivell de renda.

6.3. Quantificació de les reserves d'HPP i HPC.

Les reserves s'estableixen en el 30% del sostre destinat a habitatge, inclòs en els polígons de sòl urbà no consolidat, i en els sectors de sòl urbanitzable delimitat, tal com pot veure's al quadre adjunt.

SOL URBÀ	superfície m2	i.e.b. m2/m2	sostre m2	Habitatges				Sostre HP m2
				total núm. Hge.	HLL núm. Hge.	HPO núm. Hge.	HPC núm. Hge.	
POLIGON 1. JARDINS DE LA PANXITA	17.310	0,95	16.445	202	140	41	21	4.933
POLIGON 2. CÀRNIGUES BUNDO	3.470	1,00	3.470	37	24	9	4	1.041
POLIGON 3. TALLAT-CENTRE	1.200	1,66	1.992	21	14	5	2	598
POLIGON 4. CAMI DEL PAPIOL	7.880	0,50	3.940	37	22	10	5	1.182
POLIGON 5. CAMP DE FUTBOL	35.920	0,50	15.858	170	111	39	20	5.388
POLIGON 7. A. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	2.160	1,50	3.240	39	27	8	4	972
POLIGON 7. B. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	2.190	1,50	3.285	39	27	8	4	986
POLIGON 7. C. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	2.340	1,50	3.510	42	29	9	4	1.053
POLIGON 7. D. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.230	1,50	1.845	22	15	5	2	554
POLIGON 7. E. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.290	1,50	1.935	23	16	5	2	581
POLIGON 7. F. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.210	1,50	1.815	22	15	5	2	545
POLIGON 7. G. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.280	1,50	1.920	23	16	5	2	576
POLIGON 7. H. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.610	1,50	2.415	29	20	6	3	725
POLIGON 7. I. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.600	1,50	2.400	29	20	6	3	720
POLIGON 7. J. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.810	1,50	2.715	32	22	7	3	815
POLIGON 7. K. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	3.860	1,50	5.790	70	48	14	7	1.737
POLIGON 7. L. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	1.130	1,50	1.695	20	14	4	2	509
POLIGON 7. M. TALLERS DE SANTA LLÚCIA	2.750	1,50	4.125	49	34	10	5	1.238
POLIGON 8. LA LLACUNETA I	9.200	0,40	3.680	25	25			
POLIGON 14. CASETES DE PUIGMOLTÓ	12.250	0,17	2.083	14	14			625
POLIGON 17. A. CARRER DEL NORD	1.790	1,50	2.685	32	22	7	3	806
POLIGON 17. B. CARRER DEL NORD	1.890	1,50	2.835	34	23	7	4	851
POLIGON 18. ESGLESIA	562	2,13	1.197	12	8			
POLIGON 19. COOPERATIVA	22.031	1,36	29.993	275	220	55		5.472
POLIGON 20. CORRAL	14.288	1,36	19.398	177	142	35		2.834
POLIGON 21. BONSOMS	8.590	0,78	6.663	41	41			2.834
POLIGON 22. RAMBLA GENER	1.150	0,67	771	8	5	2	1	231
TOTAL POLIGONS	161.991		147.698	1.524	1.114	305	108	37.801

SÒL URBANITZABLE	superfície m2	i.e.b. m2/m2	sostre m2	Habitatges				Sostre HP m2
				núm. hab. m2/Hge.	HLL núm. Hge.	HPO núm. Hge.	HPC núm. Hge.	
SECTOR B. POU DOLÇ	29.890	0,50	14.945	161	105	37	19	4.484
SECTOR C. SANTA LLÚCIA SUD	72.350	0,60	43.410	433	270	109	54	13.023
SECTOR D. MESTRAL	71.745	0,40	44.864	251	219	32	0	2.864
SECTOR E. CAMI DE LA GORNAL	61.750	0,70	43.225	369	230	93	46	12.968
TOTAL SECTORS	235.735		146.444	1.214	824	271	119	33.338
TOTAL POUM	397.726		294.142	2.738	1.938	576	227	71.139

Els polígons que no figuren en aquest quadre tenen la consideració de sòl urbà consolidat, i per tant no han de fer previsions en aquest aspecte.

6.4. Mecanismes d'obtenció del sòl per a HPP i HPC.

El sòl destinat a habitatge amb algun tipus de protecció podrà ser públic o privat.

El sòl públic s'obtindrà mitjançant el 10% d'aprofitament urbanístic, sigui directament obtenint tot o part d'aquest valor en forma de sòl destinat a HPP i/o HPC, sigui indirectament, comprant terrenys amb tal destí en base als beneficis obtinguts per la venda de la part del 10% de l'aprofitament urbanístic que tingués el destí d'habitatge de renda lliure.

6.5. Previsió de necessitats d'habitatge dotacional públic (HDP).

El Pla preveu la reserva del 2% del sòl dels polígons 5 i dels sectors B, C, i E. Això suposa:

Polígon/Sector	Superfície	2% s/superfície
5	35.920	718
B	29.890	598
C	72.350	1.447
E	61.750	1.235
		<hr/> 3.998 m ²

L'edificabilitat prevista és de 1 m² st/m² sòl, per tant són 3.998 m² de sostre disponible.

En la hipòtesi de 40 m² construïts/habitatge, serien 100 habitatges d'aquest tipus.

Aquest valor suposaria prop del 14% del nombre d'habitatges destinats a HPP i HPC, i més del 4% del total d'habitatges que el POUM preveu, com a màxim, en polígons i sectors.

A la introducció d'aquesta Memòria es diu que no sembla necessària aquesta reserva. Ara bé, les previsions del POUM la inclouen, en compliment de la legalitat vigent.

6.6. Previsions de calendari en la construcció d'HPP i HPD.

6.6.1. Habitatges de protecció pública i de preu concertat.

Cal distingir entre els de promoció pública i els de promoció privada.

Respecte dels primers, un cop efectuada la corresponent reparcel·lació i inscrits els terrenys a nom de l'Ajuntament, aquests s'incorporen al patrimoni municipal de sòl i d'habitatge, d'acord amb l'article 156,2 de la LUC. A partir d'aquest moment, el gestor d'aquest patrimoni cercarà la fórmula més efectiva per a l'execució de les obres -actuació directa, conveni amb l'INCASOL, cessió (article 159 LUC), alienació (art. 160 i 161 LUC)- de manera que el termini entre la incorporació al patrimoni i l'inici de les obres de construcció no superi els tres anys.

En quant als de promoció privada, es garantirà que la seva totalitat estigui construïda en un termini màxim de quatre anys a partir de la recepció per part de l'Ajuntament de les obres d'urbanització. En el cas de que hi hagi planejament derivat -PMU o PPU- aquest incorporarà un calendari que, a més, asseguri que els HPP i HPC es construeixin, com a mínim, al mateix ritme que els HRLL.

6.7. Avaluació de l'impacte de l'ordenació proposada en funció del gènere.

6.7.1. Diagnosi de la situació actual.

6.7.1.1 Anàlisi de la informació.

De la informació més recent disponible a IDESCAT, referent a l'any 2001, se'n poden extreure les següents dades d'interès.

Mobilitat obligada per desplaçaments residència-treball, per sexe i mitjà de transport. L'Arboç. Any 2001.

	Total		Sexe			
	núm.	%	Homes		Dones	
			núm.	%	núm.	%
Desplaçaments dins	751	100	457	60,9	294	39,1
Desplaçaments a fora	828	100	585	70,7	243	29,3
Desplaçaments des de fora	676	100	500	74,0	176	26,0
Total generats	1.579	100	1.042	66,0	537	34,0
Total atrets	1.427	100	957	67,1	470	32,9
Diferència atrets/generats	-152	100	-85		-67	

Font: IDESCAT i elaboració pròpia.

Del total de desplaçaments generats, un 66% són d'homes i un 34% són de dones.

Ara bé, als desplaçaments interiors la participació de les dones s'eleva fins al 39,1%, mentre als que es produeixen cap a l'exterior del municipi es redueix al 29,3%.

De manera similar passa amb els atrets: en conjunt són 32,9% de dones i 67,1% d'homes, però als que s'atreuen des de l'exterior del municipi la participació de les dones baixa al 26%.

Cal deduir, doncs, que la mobilitat de les dones és més reduïda.

Mobilitat obligada per desplaçaments residència-estudi, per sexe i mitjà de transport. Població de 16 anys i més. L'Arboç. Any 2001.

	Total		Sexe			
	núm.	%	Homes		Dones	
			núm.	%	núm.	%
Desplaçaments dins	59	100	18	30,5	41	69,5
Desplaçaments a fora	98	100	37	37,8	61	62,2
Desplaçaments des de fora	105	100	55	52,4	50	47,6
Total generats	157	100	55	35,0	102	65,0
Total atrets	164	100	73	44,5	91	55,5
Diferència atrets/generats	7	100	18		-11	

Font: IDESCAT i elaboració pròpia.

En aquest cas, del total de desplaçaments generats el 65% són de dones, i el 35% d'homes.

S'inverteix, pràcticament, la proporció dels desplaçaments generats per motius de treball, denotant una major involucració de la dona en els estudis, o, paral·lelament, una incorporació més tardana al mercat de treball.

També aquí observem l'increment de participació de la dona en els desplaçaments interiors pujant al 69,5%, i la reducció en els exteriors, baixant al 62,2%.

De forma semblant passa als desplaçaments atrets: 55,5% de dones i 44,5% d'homes, però als que s'atreuen des de l'exterior del municipi la participació de les dones es redueix al 47,6%.

Aquestes dades confirmen la mobilitat més reduïda de les dones, i fan pensar en una incorporació al mercat de treball a edats superiors que els homes.

**Població per relació amb l'activitat, estat civil i sexe.
L'Arboç. Any 2001.**

Relació amb l'activitat	Estat civil					
	Solters					
	Homes		Dones		Total	
Total actius	452	51,4	228	33,6	680	43,6
Total no actius	429	48,6	451	66,4	880	56,4
Total població	881	100	679	100	1.560	100

Relació amb l'activitat	Estat civil					
	Casats					
	Homes		Dones		Total	
Total actius	616	67,9	336	38,6	952	53,6
Total no actius	291	32,1	534	61,4	825	46,4
Total població	907	100	870	100	1.777	100

Relació amb l'activitat	Estat civil					
	Vidus					
	Homes		Dones		Total	
Total actius	4	9,3	21	13,2	25	12,6
Total no actius	39	90,7	159	86,8	198	87,4
Total població	43	100	180	100	223	100

Relació amb l'activitat	Estat civil					
	Separats					
	Homes		Dones		Total	
Total actius	29	78,4	25	69,4	54	47,0
Total no actius	8	21,6	11	30,6	19	26,0
Total població	37	100	36	100	73	100

Relació amb l'activitat	Estat civil					
	Divorciats					
	Homes		Dones		Total	
Total actius	16	61,5	18	64,3	34	63,0
Total no actius	10	38,5	10	35,7	20	37,0
Total població	26	100	28	100	54	100

Relació amb l'activitat	Estat civil					
	Total població					
	Homes		Dones		Total	
Total actius	1.117	59,0	628	35,0	1.745	47,3
Total no actius	777	41,0	1.165	65,0	1.942	52,7
Total població	1.894	100	1.793	100	3.687	100

Font: IDESCAT i elaboració pròpia.

La població activa significa a l'Arboç el 47,3% del total. Desglossat en homes i dones, els percentatges varien fins al 59,0% i 35,0% respectivament, denotant la inferior incorporació de les dones al mercat del treball retribuït.

Si establim la comparació per estat civil, podem comprovar que tant dones com homes vidus estan molt per sota dels respectius promigs, mentre els separats i separades estan molt per sobre. Dones divorciades i homes casats superen àmpliament els respectius promigs, mentre dones casades i homes divorciats estan lleugerament per sobre, i solteres i solters lleugerament per sota.

El rànking seria el següent:

1.	Homes separats	78,4%
2.	Dones separades	69,4%
3.	Homes casats	67,9%
4.	Dones divorciades	64,3%
5.	Homes divorciats	61,5%
6.	Homes solters	51,4%
		47,3% promig
7.	Dones casades	38,6%
8.	Dones solteres	33,6%
9.	Dones vídues	13,2%
10.	Homes vidus	9,3%

Pot deduir-se el gran esforç del col·lectiu de separats i divorciats, probablement a causa de les majors despeses fixes a que els obliga la seva situació, i el desigual repartiment dels papers entre casats, així com la menor incorporació de les dones solteres, en part almenys relacionat amb la seva superior dedicació als estudis, secundaris o universitaris.

Població per relació amb l'activitat, nivell d'instrucció i sexe.

Població de 16 anys i més.

L'Arboç. Any 2001

Titulació	Població de 16 anys i més				
	Homes		Dones		Total
	núm.	%	núm.	%	núm.
No sap llegir o escriure	59	44,4	74	55,6	133
Sense estudis	162	49,5	165	50,5	327
Primer grau	414	51,0	397	49,0	811
ESO, EGB o Batx. Elemental	562	51,0	540	49,0	1.102
FP grau mitjà	139	59,4	95	40,6	234
FP grau superior	62	56,4	48	43,6	110
Batxillerat superior	90	50,3	89	49,7	179
Diplomatura	42	47,2	47	52,8	89
Llicenciatura i doctorat	38	44,7	47	55,3	85
Total	1.568	51,1	1.502	48,9	3.070

Font: IDESCAT.

Hi ha, proporcionalment, més dones que no saben llegir o escriure, i sense estudis, que homes, fet que es pot deure a la influència de la immigració estrangera, i/o a les persones més grans, amb menors nivells d'instrucció per a les dones.

Els estudis de primer grau i ESO/EGB/Batx. elemental es mostren perfectament equilibrats. En canvi, el gènere masculí es decanta clarament per la formació professional, mentre el femení ho fa pels estudis superiors.

**Ocupats per grans sectors d'activitat i sexe.
Població de 16 anys i més.
L'Arboç. Any 2001**

	Ocupats									
	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Homes	63	6,1	507	48,7	179	17,2	293	28,1	1.042	100
Dones	16	3,0	146	27,2	25	4,7	350	65,2	537	100
Total	79		653		204		643		1.579	

Font: IDESCAT i elaboració pròpia.

Un de cada dos homes treballa a la indústria, mentre dues de cada tres dones ho fa al sector serveis, i una de cada quatre ho fa a l'industrial.

Normalment els serveis reclamen més desplaçaments més curts que la indústria i la construcció, a més de la consideració tradicionalment masculina de molts dels treballs industrials.

**Ocupats per hores treballades i sexe.
Població de 16 anys i més.
L'Arboç. Any 2001**

Sexe	Hores treballades					
	De 1 a 15		De 16 a 30		De 31 a 35	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Homes	14	45,1	22	17,7	11	45,8
Dones	17	54,8	102	82,3	13	54,2
Total	31		124		24	

Sexe	Hores treballades							
	De 36 a 40		De 41 a 45		De 46 i més		Total	
	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%	Núm.	%
Homes	875	71,7	40	64,5	80	68,4	1.042	66,0
Dones	346	28,3	22	35,5	37	31,6	537	34,0
Total	1.221		62		117		1.579	

Font: IDESCAT i elaboració pròpia.

Aquest quadre mostra sense gaires dubtes com el gènere femení fa jornades laborals més curtes, aspecte sens dubte relacionat amb l'assumpció de les tasques domèstiques per part seva.

6.7.1.2 Diagnosi

De l'anterior anàlisi se'n desprèn:

- La menor mobilitat del gènere femení.
- El gran esforç laboral dels col·lectius de separats i divorciats.
- Les menors possibilitats d'accés de la dona al món laboral.
- La diferenciació sectorial: gènere masculí cap a la indústria, gènere femení cap als serveis.

6.7.2. Valoració de l'impacte social i de gènere del Pla.

6.7.2.1 Justificació de la coherència de l'ordenació amb les necessitats dels diversos col·lectius.

El POUM pretén enfrontar, en la mesura de les seves possibilitats, la problemàtica detectada a la diagnosi.

Així:

- L'accessibilitat i mobilitat venen millorades pel fet de situar la gran majoria de desenvolupaments a l'entorn del nucli urbà: així, s'incrementa la proximitat entre àrees residencials i d'activitat. Tanmateix, es proposa un recorregut alternatiu per a bicicletes entre el nucli urbà i els polígons industrials del Foix.
- La seguretat i ús del teixit urbà venen reforçades pel caràcter relativament dens tant el nucli urbà com dels seus desenvolupaments residencials urbans i urbanitzables, i la immediatesa.

D'aquesta manera es facilita l'acompliment de les necessitats de les persones que realitzen les tasques de cura i gestió domèstica, així com les que reben aquesta atenció, al mantenir l'àmbit residencial compacte, i aproximar-hi sense solució de continuïtat diversos sectors d'activitat predominantment industrial.

6.7.2.2 Mesures respecte dels objectius d'igualtat d'oportunitats.

La compacitat urbana abans esmentada és una mesura que contribueix al desenvolupament dels objectius d'igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes, així com entre els diversos grups socials, en tant que facilita la mobilitat, en especial del gènere femení, i aproxima molts llocs de treball futurs en el sector industrial a les àrees residencials, afavorint la possibilitat d'una major integració de les dones en aquest àmbit.

La generosa previsió de sòl destinat a equipaments, i la proposta d'ubicacions preferents, posa les bases per a igualar oportunitats entre homes i dones, i amb col·lectius d'immigrants, en posar sòl a disposició per al desplegament de guarderies infantils, equipaments de barri, escoles, locals per a jubilats, etc...

La previsió d'habitatge de protecció i social incidirà en reduir les càrregues que suporten els col·lectius més desfavorits i amb major risc d'exclusió.

6.7.2.3 Previsió de la incidència de l'ordenació sobre la situació originària dels col·lectius.

El manteniment de la ciutat compacta i el seu aprofundiment, aproximant residència i treball, els equipaments i les zones verdes de nova creació, i la previsió d'habitatges de protecció i socials, així com la seva distribució en el conjunt urbà, contribuiran que la incidència de l'ordenació proposada sobre la situació originària de dones, i dels altres col·lectius sigui positiva i equilibrada de les diferències actualment existents.

7. CONCLUSIONS

La distribució de població per grups d'edat és:

	L'Arboç 2004		Baix Penedès 2001 %	Catalunya 2001 %
		%		
Menors 15 anys	620	14,89	14,88	13,95
De 15 a 29 anys	910	21,85		
De 30 a 64 anys	2.112	50,24		
De 15 a 64 anys	3.002	72,09	69,89	68,85
Majors de 64 anys	542	13,02	15,23	17,39

Font: Institut d'Estadística de Catalunya i elaboració pròpia.

Els grups d'edat amb major risc d'exclusió del mercat de l'habitatge són joves (15 a 29 anys seran els que en vigència del POUM hi entraran) i vells (majors de 64 anys).

Segons el Pacte Nacional per a l'Habitatge, un 60% de les noves llars necessitarà algun tipus de suport públic per a accedir a l'habitatge, així com de l'ordre del 35% de les llars encapçalades per una persona de més de 65 anys.

Així, i suposant per a aquests col·lectius una ocupació promig de 1,5 persones/habitatge:

Joves: $910 \text{ persones} \times 60\% / 1,5 \text{ persones/hbg} = 364 \text{ habitatges}$.

Vells: $542 \text{ persones} \times 35\% / 1,5 \text{ persones/hbg} = 126 \text{ habitatges}$.

Hem de parlar també de població immigrada.

El col·lectiu es podria situar sobre els 837 habitants. Aquí hem de suposar una composició familiar més elevada, de l'ordre de 3 persones/habitatge, i fer la hipòtesi de suport públic en el 50% dels casos. Tindríem:

Immigrants: $837 \text{ persones} \times 50\% / 3 \text{ persones/habitatge} = 139 \text{ habitatges}$.

Grosso modo, parlariem d'unes necessitats màximes de 629 habitatges.

L'oferta d'HPO cobreix, en 12 anys, una quantitat superior a aquest valor, per quin motiu pot considerar-se adient i amb marge més que suficient per a donar resposta a les necessitats.

Per altra part, la Llei d'Habitatge preveu que, *per tal de fer efectiu el dret a l'habitatge en tot el territori de Catalunya, tots els municipis de més de 3.000 habitants hauran de disposar, en un període de vuit anys, d'un parc mínim d'habitatges destinats a polítiques socials del 15% respecte del total d'habitatges principals existents.*

Les previsions del POUM a dotze anys són:

Habitatges totals (1a. i 2a. residència, i no ocupats)	6.106
Habitatges de protecció pública i preu concertat	904
Habitatges dotacional públic	116

Per tant, 1.020 habitatges destinats a polítiques socials sobre 6.106 totals són un 16,70% del total.

Comptant que els habitatges de 1a. residència no arriben al 75% dels totals, l'objectiu de la Llei d'Habitatges es veuria sobradament assolit.

PER BCN SL

Joan A. Paez i Berga
arquitecte

Salvador Matas i Dalmases.
arquitecte